

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 24.

W NIEDZIELĘ DNIA 25. MARCA 1798.

Z Włoch d. 6. Marca

W Turynie oznaymiono o zaszczyt między Sardyńskim i Pruskim dworem d. 9 września 1797 ugodzie, przez którą zapewnione jest dla zobowiązanych poddanych prawo sukcesyi i darowizny bez wszelkiego ograniczenia, tak iż prawokonsfiskaty spadku na zmarłych w kraju Sardyńskim Prusaków uchylone jest.

Dyrektoryat rzeczypospolitey Liguryjskiej postanowił już następujących ministrów: ministrem policyi Dominika Alsereto; ministrem wewnętrznym i skarbu Jana Rolsi; ministrem zagranicznych związków i sprawiedliwości, Franciszka Ruzza; ministrem wojny i marynarki Marka Federici. Sekretarzem jeneralnym Dyrektoryatu jest Szczerpan Sommariva, a komisarzem przy trybunale kassacyi Filip Losno d'Albenga. — Ciało prawodawcze rzeczypospolitey dało dyrektoryatowi zupełną moc każdego xiędza, lub cywilnego urzędnika gdyby był podeyrzanym lub nie dopełniał swego obowiązku, na-

tychmiast z urzędu złożyć, i jeżeli zasłużyt z kraju wyprowadzić kazać.

Oyciec S. przybył d. 26 lutego do Sienna i tam u Augustyanów w klasztorze wysiadł, gdzie jakie następce mogli dali mu mieszkanie. Wchodząc do klasztoru był Oyciec S. od rządcy miasta, od konsyliarza Martyni, od pułkownika Malevoli, od swego wnuka, który tam pierwszy był stanął, i kilku Rzymskich prałatów przyjmowany. Oyciec S. znajduje się w zupełnym zdrowiu, ale ściśle inkognito zawierać.

Dnia 20 lutego wyjechał Oyciec S. w pięć powozów z Rzymu: w pierwszym siedział sam z Xciem Braschi swoim wnukiem, (który potem pierwszy pojechał) i szambelanem Caracciolo, w drugim, trzecim i czwartym jego dwor, a w piątym szły bagaże. Oddział Francuskiej dragonii okrywał go aż do granic Toskanii. Tego samego dnia wyjechało wiele prałatów z Rzymu i Neapolitański ambasador Xz Belmonti do Neapolu szedł.

Dnia 23 obchodzono w Rzymie na placu S. Piotra żałobny obrządek za jenerała Duphot, i cały garnizon Francuzki w parady tam stanął.

Tym czasowy rząd złożony z 5 konsulow, zatrudnia się wykonaniem ustaw, i ma moc w przypadku potrzeby proponowania nowych. Mieszkać będzie w Watykanie i w każdym głównym mieście ziemi Rzymskiej będzie trzymał swego kommisarza. Będzie uformowane ciało prawodawcze; ale jego ustawy dotąd nie będą ważne, poki ich jenerałkomenderujący Francuzki nie potwierdzi. Pod 5 konsulami będzie 7 od nich mianowanych ministrów. Będzie urządzony skarb narodowy, przy którym z kommisarzy zostawać będzie. Konsulat ma się niebawnie urządzeniem sądownictwa zatrudnić. Dla kryminalnych sądów będą przysięgli postanowieni i sędziowie pokoju mianowani. Dla miasta Rzymu będzie muniypalność z 24 członków postanowiona.

Jenerał Cervoni oznaymił pod dniem 23 lutego, że tam jenerał Massena przybył dla objęcia komendy, i że odtąd, wszystkie urzędy będą pod jego rozkazami zostawać.

Mianowanie tego jenerała, długie zatrzymanie żołdu i z tej okazji d. 24 lutego przez część woyska popełnione nieprzyzwoitości, sprawiły w officyerach i większej części armii wielkie nieukontentowanie. Dnia 26 wyszły z manifesta z licznymi bardzo podpisami, w których między innym przytoczono: "Żołnierz i officyer cierpią z niepłacenia żołdu największą nędzę, w czasie gdy do skarbu wielkie wchodzi pieniądze. Musi się w skarbie więcej millionów, iak potrzeba do zapła-

cenia żołdu znajdować. Żądamy wypłacenia nam naszego żołdu i to we 24 godzinach. Rachunki każdego korpusu już gotowe są. Żądamy także aby rzeczy, które pod różnym pozorem, z domow i kościołow obcych narodow pozabierano, z którymi w pokoju żyjemy, natychmiast powrocone zostały, i wszystko do tego stanu przywrocone było, iakśmy do Rzymu wchodząc zastali. Żądamy procz tego ukarania złodzieystwa przez naszych własnych kommisarzy i wszystko niszczące administracye, które dzień i noc na szulerstwie trawia, w Rzymie popełnionego. Masz Obywatelu Jenerale, nad temi rozboynikami władzę, którzy imię Francuzkie upodlają. Mówimy ci otwarcie, jeżeli z odwagą nie wstrzymasz tych zdrożności i nie ukarzesz ich autorow, spadnie na ciebie niesława i my uważać cię będziemy iako współwinnego. Podchlebiamy sobie jednak, żeś ty zawsze był niewinny, i przyszłe twój postępowanie uchroni nas od podobnych zdrożności. Niniejszego aktu pošemy kopią dyrektoryatowi, i w wszystkich dziennikach rzeczypospolitej go umieścimy. We dwóch językach ma być w Rzymie poprzyklepiany, żebyśmy lud względem zasłych zdrożności o naszej przekonali niewinności, &c.

Korpus to officyerow wydało razem odezwę do Rzymskich obywatelow: "Mężny krok, mówią w niej, który przedsięwzięliśmy wczoraj dla uratowania naszego honoru, i dla ukarania rabunkow, przekona was, że one nie Francuzka armia, ale nikczemni ludzie w mieście tym popełnili. Dla dopięcia tego celu wzywamy każdego, aby nam do Rotonda przyniósł wyszczegulnicie zabranych rzeczy zło-

tych, meblow, koni &c. pod pozorem kontrybucyi. Nic nas nie wstrzyma do uczynienia mu sprawiedliwości. „ Na końcu zabezpieczają ludowi opiekę armii Francuzkiej.

[Z Medyolanu d. 1. Marca.

Dyrektoryat nasz kazał kawalerowi Buisi, Rzymskiemu posłowi, oznaymć, że się jego urzędowanie skończyło, i tylko jako prywatny człowiek może się tu znajdować. Mowią, że w Castiglione 200 ludzi pozwoliło sobie buntowniczego głosu użyć; ale narodowa gwardya z Montechiaro pospieszyła, buntowników rozpruszyła i wielu aresztowała. Dyrektoryat donosił ciętu prawodawczemu o tym.

Rada wielka postanowiła uroczystość dla okazania ludowi Rzymskiemu braterstwa Cysalpińskiego narodu, i zapowiedzenia przyszłego połączenia się obydwóch krajów; ale rada starszych odrzuciła tę rezolucyą, i rada wielka postanowiła tylko proste powinszowanie nowej republiki Rzymskiej przesłać. Rada starszych potwierdziła także rezolucyą, przez którą dyrektoryat upoważniony jest, wyłączenia prowizyi wierzycielom banku S. Ambrożego i innych za rok 1797. Wywóz zboża i handel ryżem za granicę wyjąwszy Turecką pszenicę, jest pozwolony.

Z Paryża d. 5. Marca.

Papież wyjechał z Rzymu do Toskanii, żkąd iak mówią, ma się do Malty udać.

Jenerał Berthier, pisał d. 16 lutego z kapitolium następujący list do jenerała Buonaparte:

„ Zwycięztwa Twoie, Obywatelu Jenerale, ułatwiły Francuzkiej armii marsz do Rzymu, dla zemśczenia się popełnio-

nego tam na walecznym jenerale Duphot zaboystwa. Armia Francuzka pokazała się i Rzym został wolny! Dnia 15 t. m. zebrany lud rozległej tej stolicy ogłosił się wolnym i do swoich dawnych praw nazad powrócił. Deputacya przyszła do mnie z tym oświadczeniem i ja wszedłem do Rzymu. Gdy na kapitolium wszedłem użnałem imieniem rzeczypospolitey Francuzkiej niepodległość rzeczypospolitey Rzymskiej. Gdy stanąłem w tak nazwanej bramie ludu, ofiarowali mi deputowani roszczkę oliwną. Przyjąłem ją, i oświadczyłem, że ona jenerałowi Buonaparte należy, którego czyny wolność Rzymską przygotowały, że ją dla niego przyjmuję, i imieniem ludu tej stolicy prześlę. Zleciłem memu bratu żeby ci ją oddał. Ja winienem tobie ten szczęśliwy moment, że mogę wolność Rzymską ogłosić, za co racz przyjąć moją nieskończoną wdzięczność. „

Podpisano Berthier.

Przy pieczętowaniu papierow dworu Rzymskiego, odkryto żelazną skrzynię, w której nader ważną korespondencyą znaleziono, i tę brat jenerała Berthier dyrektoryatowi przywiozł.

Papieżki poseł margrabia Mafsimi, który dotąd pod dozorem municypalności zostawał, jest uwolniony i zabiera się do wyjazdu z Paryża.

W wyższego Renu departamencie aresztowano bywszego deputowanego Monnier, z wielu innemi osobami obwinionemi o spisek przeciw rzeczypospolitey, i do Paryża są prowadzeni.

Kerwetta la Chevrete, która dnia 23 lutego do Royan z Caienne przybyła, wiadomość przywiozła, że tam deputowany

Murinais umarł, i że Barthelemy chory do szpitala Caienny przeniesiony został, i tam z wielką starannością opatrywany bywa.

Obywatel Garat, pojechał na swój urząd do Neapolu. — Księgarz Cocheris, który za przedawanie wstępu do Dykcjonarza Rivarol aresztowany był, jest już uwolniony.

Traktat, przez który Mühlhausen w Suntgau, z okolicami swemi do rzecypospolitey Francuskiej wcielone zostało, jest od ciała prawodawczego ratyfikowany. Teraz jest ciała prawodawczemu traktat alliansu i handlu z Cysalpińską rzeczępospolitą, przed kilką dniami tu zawarty, do roztrząśnienia podany. Rada 500 przyjęła już w sekretnym wydziale ten traktat, a rada starszych wyznaczyła do przyniesienia iey o nim rapportu komisyą. Zapewniają, że Cysalpińska rzęplta kilką portami i woyskową marynarką powiększona będzie, i o niektórych zamianach we Włoszech mówią.

Przed kilką dniami mówiono tu, że główna kwatera Angielskiej armii do Paryża przejść sioną będzie.

Wczoray pojechał obywatel Guingéné, jako ambasador do Turynu. Wdowa Condorcet udaie się do Neapolu.

W Verchó, w departamencie Pas de Calais, została iedna kobieta nazwiskiem Duisans, szczęciorgiem dzieci z chłopcami i z dziewczętami rozwiązana; ale wnet wszystkie poumierły.

Wszyscy ludzie, którzy z Paryża lub do Paryża z fuzyami idą, są zatrzymywani i examinowani, żeby się pod pozorem polowania rabusie nie wciskali do Paryża.

Do Orient przyprowadzono Duński okręt hrabia Bernsdorff, z wyspy Francuskiej cukrem, indykiem &c. ładowny. — W ostatnim poselstwie dyrektoryatu do ciała prawodawczego względem giełdy i agentów handlowych, mówi dyrektoryat, że handel Francuski takim bydz musi, jakim jeszcze nigdy nie był.

Narodowa gwardya konna, która przeznaczona jest do zabezpieczenia publicznych dróg &c., ma się z 11,626 głów składać, iednego dywizyynego jenerała, 25 sztabofficerów &c. mieć. — Tuteysze konstytucyjne duchowienstwo, rozpisalo iak stychać zgromadzenie do obrania biskupa Paryzkiego.

Pocšta listowa zaarędowana jest kompanii Expert za 12 mill: 400,000 liwr: na rok, z których 3 mill: muszą przodkiem bydz płacone, a reszta w dwóch terminach. Pocztowe urzędy nie będą na potym tylko obrońcom oyczyzny lub ich dzieciom dawane.

Obywatel Ochs pojechał już do Bazylei nazad. — Znany Gregoire pisał do W. Iakwizytora Hiszpańskiego, aby zniósł inkwizycyą w Hiszpanii.

W Korsyce są buntownicy pokonani. — W Paryżu umarł d. 25 lutego, znany poeta obywatel Mancini, bywszy Xzę Nivernois, Par Francyi i Wielki Hiszpanii, członk akademii nauk w Berlinie. Rodził się d. 16 grudnia 1716 i na kilką godzin przed swoją śmiercią napisał jeszcze żartobliwe wiersze do swego doktora.

Z Pezaro d. 24. Lutego.

Dnia 18 t. m. przybył tu wielki cug artylleryi Cysalpińskiej, w części z polnych, w części z ciężkich armat złożony, i więcey iak 30 wozów ammunicyi. Nie

którzy mówią, że do Rimini inny cug od 24 armat z wielką amunicyjnemi wozami poszedł, i tak iak pierwszy ku Rzymowi się udał. Politycy nie mogą pojąć dla czego tak wielkie przeciw Rzymowi przygotowania czynią, i rozumia, że to iakieś zamachy oznacza.

Z Bruxelli d. 25. Lutego.

Z Sas van Gent donoszą, że przed kilką dniami pokazała się na zachodzie Skaldy mała eskadra ed sześciu różney wielkości okrętów, które ku brzegom Ze landyi płynęły. Nie można było rozeznac czy to Hollenderskie czy Angielskie były; jednak domyślają się, że to kontra admirał Story z swemi w Helwetfluis uzbroionemi okrętami bydz musi. Woyska od armii Renu, które w północnych departamentach prawe skrzydło armii Angielskiej stanowić będą, zgromadzi się tymczasowo w Lill, Arras, Duai i innych miastach.

Z Londynu d. 6. Marca.

Ostatnia pocztą z Lizbony potwierdza wiadomość, że Hiszpańska flotta złożona z 16 liniowych okrętów i 6 fregat z Kadyx wyszła, ale znowu tam nazad powróciła. Wnocy d. 7 nie będąc od 10 Angielskich okrętów, które tam pilnowały dostrzeżona, wyszła za pomyslnym wiatrem na morze, i odprowadziwszy dwa wielkie okręty z merkuryuszem i kupiecką flotę na zachod, powróciła bezpiecznie do portu nazad. Niektóre zapewniają listy, że dwa liniowe okręty poprowadziły tę flotę kupiecką do południowej Ameryki i 14 tylko do Kadyx nazad powróciło. Portugalscy kupcy obawiają się bardzo zagrożonego wpadnienia Francuzow do Portugalii i każdy iak może umyka z swo-

im majątkiem. Bieg wexlu z Lizbony do Londynu bardzo spadł.

Pakebot, który ostatnie z Lizbony wiadomości przywiozł, stanął w 5 dni w Falmut. Przednie fregaty floty lorda St. Vincent tak już były Hiszpanskiej floty blisko, że ią widziały do Kadyx wchodzącą. Gdyby i lord St. Vincent odwie godziny przed przed Kadyx z swoią flotą od 22 okrętów był stanął, zapewneby do bitwy było przyszło. Admirał Parker komenderował naszymi przed Kadyx 10 okrętami, nim lord St. Vincent nadszedł, który po odebraney wiadomości w 40 godzin z Lizbony do niego przybył. Wspomniany lord posyła przez pakebot, który tu co moment oczekiwany, dokładny o wszystkim rapport. Niewiemy jeszcze pewnie, czy Hiszpańska flotta miała tylko zamiar odprowadzenia Hiszpańskich do Ameryki okrętów do pewney wysokości, lub czy chciała złączyć się z Francuzką w Brest flotą, ale nie znalazła tego łatwym do wykonania.

Niektóre wiadomości mówią, że Hiszpańska flotta chciała odciąć eskadrę admirała Parker od 10 okrętów; ale gdy się ta z lordem St. Vincent złączyła, powróciła Hiszpanie do Kadyx nazad.

Wczoray przybył Pruski pakebot z Kale do Dover, i przywiozł wiadomość, że na potym żadne okręty do Kale nie mogą iść tylko do Gravelines, i że w Kale na wszystkie okręty embargo włożono. Gdy rząd teraz nie może dosvc bydz o korespondencyą z Francją ostrożny, wszystkie listy i papiery na pocztowych okrętach bywaia ściśto przetrzāsane. Dwóch szpiegów Thiesk i Priest aresztowano już w Dover.

Admirał Starchau stanął z swoją eskadrą przed Sekwaną, tak że miasta Havre i Rouen mają przez to wszelką komunikację przeciętą.

Obywatel Gallois Francuzki agent do wymiany niewolników, powrócił nazad do Francji, nie chcąc naszego rządu rozkazu słuchać, żeby o 10 mil od Londynu mieszkał. Ządanie jego, żeby Anglia uwolniła wszystkich Francuzkich niewolników a Francya Angielskich, zostało odrzucone, ponieważ dyrektoryat znalazł by się w tym stosunku iak jeden do sześciu.

Włoch Viotti dyrektor muzyki opery odebrał rozkaz od Xcia Poriland opuszczenia kraju.

Pięć aresztowanych w Margale podejranych osób Oconnor, Favey, Allen, Leary i Binns byli już od tajney rady kilka razy słuchani; ale wszystko co się ich odkrytych papierow tyczy w wielkim jest trzymane sekrecie. Wsorducie Favey znalaziono address wydziału zjednoczonych Irlandczykow do dyrektoryatu, w którym się na odwłoczenie i spoznienie wylądowania swych przyjaciół żalą, i szczęśliwe wylądowanie obiecują, jeżeli zaraz przedsięwzięte będzie. Favey jest X. katolicki. Allen jest wnukiem Irlandzkiego lorda Longuevill i sukcesorem jego maioratu. P. Francis Burdette chciał za niego ręczyć; ale mu odpowiedziano, iż żadney nie przyymują rękoymii. Binns wstawił się już był iako członek korespondującego towarzystwa Londyńskiego.

Przed 25 marca mają się wszystkie Irlandzkie woyska razem zgromadzić. — Przez blokowanie Francuzkich portow na wpływie Sekwany demorza, będzie do woz wody do Paryża odcięty.

Wiadomości nasze z Paryża dochodzą do d. 2 t. m. i donoszą, że dwie armie przeciw Portugalii są przeznaczone. Jedna od 40,000 ludzi poydzie przez Rosas, a druga od 20,000 od zachodu na Fuentarubia.

Korsarze nasi bardzo wiele przyprowadzają neutralnych okrętow. — Lord Bridport przybył do Portsmouth i zamysła pod brzegi Francuzkie płynąć. Połnocna flota w krotce także do wyjścia pod żagle będzie gotowa. — Lord Moira powrócił z Irlandyi. — Xzę de Berry, syn hrabiego Artezii powrócił do Anglii nazad. — Przy Kork leży teraz 17 wojennych okrętow.

Z Kadyx d. 13. Lutego.

Przeszley nocy wielka nasza flotta pod admirałem Mazaredo odprowadziwszy dwie fregaty z merkuryuszem i inne okręty do Ameryki i zachodnich Indyy do pewney wysokości, powróciła do tutejszego portu nazad.

Z Strasburga d. 4. Marca.

Dowiadujemy się, że nasze woyska odebrały w kantonie Soloturnu zamek Dornach.

Armia jenerała Schauenburg wynosi 30,000 ludzi, a jenerała Brune 20,000. Obydwa, gdy się już nieprzyjacielskie zaczęła kroki, z 2 różnych stron nieprzyjacielskie kantony atakować będą. Kanton Bern miał do 50,000 woyska zebrać.

Bazylicykwowie wystali deputowanych do jenerała Brune z prośbą przedłużenia zawieszenia broni, gdyż kantony Bazylei, Schaffhausen, Zurich i Lucern chcą być pośrednikami między Francją i Bernem.

W tym momencie zapewniają na nowo, że kanton Bernenski ustąpi, co jeżeli się stanie, o czym iednak potwierdzenia po-

trzeba, to nie Lucern, ale Bern będzie stolicą nowej rzeczypospolitej Helweckiej.

Z Rasztaht d. 5. Marca.

Ministrowie Francuzcy odpowiedzieli już na notę Deputacyi Rzeszy. Odpowiedź ta, która wczoraj pełnomocnemu Ministrowi Cesarowskiemu przesłana była jest w tych wyrazach.

„Nizey podpisani odebrali notę deputacyi Rzeszy przesłaną im wczoraj wieczorem przez hrabiego Metternich pełnomocnego ministra J.C. Mei.“

„Oto jest ich na nią odpowiedź:

„Rzeczpospolita Francuzka z otwartością oświadczyła zasadę od której nigdy nie odstąpi, zasadę bez której pokoy zawarty być nie może. Przyzwoitość, sprawiedliwość i potrzeba w notach poprzedzających dowiedzione zostały, a wspólny obydwóch mocarstw interes wymaga iey.

Rzeczpospolita Francuzka spodziewać się powinna była, że z równą otwartością oddalając wybiegi i odwłoki będzie iey odpowiedziano. Trzeba tey rozprawki koniec położyć. Ministrowie rzeczypospolitej Francuzkiej wzywają więc deputacyą Rzeszy, do wyraźnego oświadczenia czyli przystaie lub nie, na podaną zasadę. W Rasztaht d. 14 Ventos (4 Marca) r. 6 rzeczypospoli Francuzkiej.

Podpisano *Treillard. Bonnier.*

Z Leydy d. 8. Marca.

Komisysa do ułożenia konstytucyi wyznaczona, uwiadomiła pozawczoraj. Zgromadzenie narodowe, że pracą swoją ukończyła, i projekt swój do druku podała, aby w czasie dni trzech członkom zgromadzenia narodowego być mógł rozdany. Zlecono komisysi zdanie swoje podać względem epoki, w której sądzi

przyzwoitą być rzeczą rozpocząć roztrząsanie tego przedmiotu, tudzież sposób prowadzenia go i ukończenia.

Z Madrytu d. 12. Lutego.

Rząd Hiszpański wydał do swych milicyj rozkazy, żeby pogotowiu do marszu były.

Nim wielka Hiszpańska flotta od 22 liniowych okrętów i kilku fregat, iak się już doniosło, do 7 na morze z Kadyx wyszła, uważano na dwa dni w przód eskadrę Angielską od 9 liniowych okrętów i 3 fregat. Liniowy okręt monarcha od 74 armat odzieli się z jedną fregatą od naszej floty i do Vera Crax poydzie. Port St. Lucar był także przed wyyscieniem floty zamknięty.

Z Moguncyi d. 2. Marca.

Szrodkowa administracya departamentu Donnersberg wydała pod d. 23 lutego odezwę do mieszkańców tego departamentu, w której uwiadomia ich, że odtąd na zawsze są do wielkiego narodu przyłączeni, i Ren nie odmiennie granicę Francyi stanowi. Już nie iestecie dodacie, Moguncyanami, Pfalcanami i Dwomostowemi, ale Francuzami.“

W tych dniach przybyło tu wiele statków z ciężką artylleryą i amunicyą.

Armia Moguncka ma być do 50,000 woyska deprowadzona. Gotuie się ona, iak tu utrzymują, do dwóch przedsięwzięć: pierwsze posunięcia się na prawy brzeg Renu, jeżeli okoliczności wymagać będą; drugie obięcia Ehrenbreitstein i Filippsburg. Główna kwatera jenerała Hatry w ktotce do Wetzlar ma być przeniesiona, a około Friedberga obserwacyjna armia Francuzka z 30,000 ludzi ma się uformować, i w przypadku potrzeby przeciw Frankonii postąpić. Na Worms prze-

szły dwie półbrygady do Oggersheim, okolic Mannheimu, dla oczekiwania tam dalszych rozkazów.

Do Kel, gdzie od niejakiego czasu mało co woyska było, przybyło znówu 400 republikańców.

Z Kopenhagi d. 6. Marca.

Na żądanie tutejszego Francuzkiego ministra, obywatela Grouvelle, oznajmiono Duńskim officyerom i innym osobom, które Francuzki order dla zastugi od przeszłego rządu otrzymały, że tego orderu odtąd używać nie mają.

Ogłoszony w Angielskich pismach P. Sunberg, który od tutejszego dworu do ministra naszego w Londynie miał być wysłany, nie jest żadnym wystawcą naszego dworu, ani od niego żadnego zlecenia nie miał. — Z Sztokolmu donoszą, że król Szwedzki pojecha do Pomeranii, Berlina &c.

Z Kiiwu d. 25. Lutego.

Deputacya regencyi naszej na dniu dzisiejszym odebrała od ministra Pruskiego w Paryżu Sandoz Rollin, list następujący.

Mości Panowie! "Minister zagranicznych związków świeżoawiadomił mnie, że dyrektoryat wykonał wyśłał rozkaz Francuzkiemu kommissarzowi Rudler, zawieszenia wszelkich kroków ściągających się do zaprowadzenia nowego porządku w prowincjach waszych. Rozkaz ten jest dowodem szczerości dyrektoryatu, niedługo odebrana wiadomość o wykonywaniu tych kroków zaśredzi. Spieszę się MPanowie z doniesieniem wam o tym i powtórzeniem zapewnienia urocizow, z ktorými jestem &c. w Paryżu d. 18 lutego 1798.

Podpisano Sandoz Rollin.

Od daj osmiu przeszło tedy 6 batalio-

now piechoty i dwa szwadrony husarow. Wszystkie te woyska udują się ku Nimegeni oprócz 14go szwadronu husarow, ktorzy podług nowego rozkazu do Bruzelli uduć się ma.

Z Berlina d. 24. Lutego

Kommissya skarbowa mająca zlecenie przeprzeć całkowite systema skarbu świeżo mianowaną została, która ma rozważyć i rozstrząsnąć przedmioty naywiększej wagi. Kommissya ta w ktorrey czterech ministrów stanu przyduwać będzie, miała bardzo obszernie sekretne instrukcyje, odebrać.

Z Ratuszby d. 24. Lutego.

Na dniu 21 zasła rezolucya seymu przyznająca osobom należącym do kancelaryi izby Wetilarskiej nadzwyczajney gratyfikacyi 6 tysięcy talarow Cesarskich, w nadgodę szkód, które w czasie wojny ponieśli; summa ta z prowizyi od kapitałów izby wzięta będzie. Hrabia Legen i Hohen Gerolseck podali seymowi memoriał w ktorym żadają, aby przy mającym się w krócie zawrzeć pokoju zapewniono im wynadgodzenie za ponoszone straty, które blisko do dwóch mill. ryn. wynoszą.

Z Frankfurtu d. 27. Lutego.

Król Jmć Pruski zamysla odbyć podróż do różnych swoich prowincyy. Dzień 26 maja jest przeznaczony do wyjazdu. Król Jmć przez Pomeranią i Gdansk udu się do Królewca, a nazad przez Warszawę Wrocław &c. powracać będzie. Dla oszczędzenia kosztów i czasu poddanym swoim Król Jmć postanowił, że urocizostć wykonania przysięgi wierności iedy nie tylko w Królewcu i Berlinie odbywać się będzie.

D O D A T E K

D O N^{ro.} 24.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 25 MARCA 1798.

Z Bazylei d. 3. Marca.

Pozawczoray równo ze dniem rozpoczęły się nieprzyjacielskie kroki przeciw kantonowi Soloturn. Francuzi na straż przednią Szwajcarską przy miejscie Dornach uderzyli i wkroczyli do tego miasta; usiłowali potym siłą odebrać zamek, ale wkrótce poznali, że bez artylleryi obiać go nie potrafią. Wczoray z armat i moździerzow szturmowali do niego: garnizon zamkowy dzielny dawał odpor i dwokrotnie do cofania się ich przymusił, nim ciężka artyllerya nadeszła z Huningen. Dzisiaj dopiero postraszliwej kanonadzie zamek kapitulował. — Druga kolonna Francuzka, która na dniu 1 udała się ku Thierstein, atakowała małe korpus woysk Soloturnskich, które do zamku się schroniły; lecz Francuzi tego samego dnia szturmem zamek ten odebrali. — Trzecia kolonna składająca korpus armii na dniu 2 bardzo rano ruszyła z Bienne, udając się ku Beuren wioski Bernenskiej. Kolonnę tę prowadził jenerał Schauenbourg, i między Lengnau i Gottstadt korpus woysk Szway-

carskich okrywających w tym miejscu granicę atakowała: 8 sztuk armat i 200 nie-
wolników zabrała, z których wielu jest wyższych officyerow. Jenerał Schauenbourg o godzinie 10 z rana przed miastem Soloturn stanął, gdzie woyska Szwajcarskie po kilku wysirzających z armat cofały się były. Jenerał Francuzki, wezwał miasto do poddania się w pół godziny, grożąc w przypadku oporu opanowaniem go siłami, wyrznięciem garnizonu, spaleniem miasta i że najmniejszy w tym punkcie odpor naczelnicy rządu głowami swemi przyplacą. Na takowe wezwanie miasto się poddało: Francuzi o godzinie 11 weszli do Soloturn, arsenał obili, mieszkańców rozbroili; jenerał Schauenbourg więzienia otworzyć kazał i wolność siedzącym tam patriotom przywrócił. Oto są urzędowe pisma naszemu zgromadzeniu narodowemu dzisiaj od obywatela Mengaud udzielone.

Jenerał kommandujący armią Erguel do obywatela Mengaud, ministra Francuzkiego przy kantonach Helweckich w Bazylei

Nr. 2 Z Soloturnu dnia 19 Ventos (2 mar. ca w roku 6 rzeeczypospolitey iedney i nierozdzielney. Spieszę się z uwiadomieniem Cię, że dzisiejszego poranku atakowałem i odebrałem wieś Lengnau. Zamtąd aż do miejsca tego wszystko ustępowało broni wielkiego Narodu. Osim armat, wozy ammunicyjne i 200 ludzi w ręce nasze w padło. Pomiedzy niewolnikami wielu się wyższych officyerow znajduje. Wezwałem miasto Soloturn o godzinie 10, a o godzinie 10 i pół bramy mi otworzono. Mam honor przyłączyć Ci kopią wezwania. Nakazałem senatowi mieszkańców rozbroić. Poszedłem sam wypuścić patriotow na wolność. Użyłem wszelkich potrzebnych środków, aby w całym kantonie nasi waleczni bracia broni zwyciężyli, i żeby zapewnić panowanie wolności, która sama tylko szczęście wszystkich ludow stanowić może. Będę miał honor donieść Ci o wszystkim, abym okazał, iż czynię zadosyć zaufaniu dyrektoryatu. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Schauenbourg*.

P. S. Arsenał i wałowe armaty są w naszych rękach.

Kopia wezwania, (ktorego oryginał równie jak i odpowiedź senatu, dyrektoryatowi przesłana będzie.) *Do JP. Jenerała kommanderującego w Soloturn*: "Mości Panie jenerale! Dyrektoryat rozkazał mi obić miasto Soloturn i iego przyległości, przydać, iż ieżeli najmniejszy opór uczyniony będzie, lub iedna kropla krwi Francuzkiej rozlana, członki regencyi majątkiem i głowami będą za to w odpowiedzi, i pamiętną i straszną uczynię sprawiedliwość. Donieś WPan o woli dyrektoryatu członkom waszego rządu i bramy Soloturnu

woyskom republikańskim otworz. Dla namyslenia się pół godziny daję ci czasn po upłynieniu tego, miasto zapalone i garnizon wycięty będzie.,

Podpisano *Schauenbourg*.

Urzędowne doniesienie o tych wypadkach zatrudniło dzisiaj nasze zgromadzenie narodowe. Obywatel Burkhardt Iselin wniósł, że uczynione będzie obywatelowi Mengaud podziękowanie za udzielone te wiadomości, i radość zgromadzenia narodowego z powodu tych szczęśliwych zdarzeń oświadczona zostanie; ale obywatele Legrand i Vischer przełożywszy, że Soloturnczycowie będąc Szwajcarami, a zatem sprzymierzeńcami Bazylei, nie przystoi aby zgromadzenie w podobnym przypadku uczucia radości okazywało. Przystąpiono na wniosek Burkhardt Iselin do porządku dailowego.

Zgromadzenie nasze narodowe nie-mniej okazało stałości w interesie ważniejszym ieszcze: Obywatel Mengaud żądał na piśmie pozwolenia na przejście 6 tysięcy woysk Francuzkich; zgromadzenie postanowiło, że się nie przychyli do tego żądania, chyba gdyby siłą przy muszone było; wysłało 3 deputowanych z grona swego do obywatela Mengaud, dla uczynienia mu dzielnych przełożeń i ciedeputowani tak do brze swego poselstwa dopełnili, że obywatel Mengaud odstąpił swego żądania.

Dowiadujemy się, że negocyacye między deputowanymi kantonu Berneńskiego i jenerałem Brune w Payern zaraz po rozpoczęciu zerwane zostały, i że tegoż samego dnia, którego jenerał Schauenbourg atakował Soloturn, jen rał Brune Berno miał atakować: ale żadeny pewney wia-

Wiedomości z tamtej strony nie mamy. Podług jakiego czasu demokraci większy wpływ gazet Strazburskich odebrano tam na dniu otrzymali, dał rozkaz pod d. 28 swemu 6 wiadomość o wnięściu jenerała Brune do kontinienowski, aby w przypadku zerwania negocjacyi cofnął się, i dla tego Francuzi tonu Soloturn w czasie wpadnienia Fraun- mówią, że tylko z kantonami Soloturńskim, cuszow schroniła się do kantonu Bazylei. Bernenskim i Fryburskim wojnę prowa- Upewnienia, że kanton Zurich gdzie od nie dają.

D O N I E S I E N I A.

Dnia 8 maja 1798 roku o 9 godzinie z rana w kancelaryi Promnika białego następujące realności przez publiczną licytacją w arędę puszczone będą:

1) Promnicka murowana wieczna karczma, wraz zwyszynkiem wina, miodu, piwa i gorzałki, który jednak przez chrześciańskiego karczmarza szynkowany być powinien, a żydzi od tegoż wyłączaia się, od dnia 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia roku 1799 na jeden rok. Cena fiskalna czyli pierwsze wywołanie jest terazniejsze arendowne quantum . . . 200 Zł. Ryń.

2. Gorzelnia w Zielonkach wraz zwolnym miodu, piwa, wina, i gorzałki paleniem i wyszynkiem w Zielonkach i Troianowicach, które trunki tylko przez chrześcianów szynkowane być powinny od którego żydzi wyłączaia się, od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 1799 roku.

Cena fiskalna tej propinacyi, do której także i cło z mostu tamtejszego należy jest . . . 800 Zł. Ryń.

3) Młyn tak zwany Promicki o trzech kołach i jedney stępie na trzy po sobie następujące lata to jest: od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 801 roku. Pretium fisci jest: . . . 375 Zł. Ryń.

4) Młyn tak zwany wielki w Zielonkach o trzech kołach, do którego pod 15 korey i 20 garcy gruntu ornego należy od 1. lipca roku 1798 aż do ostatniego czerwca roku 801 na trzy lata.

Teraźniejsze arendowne quantum pozostaie w summie . . . 440 Zł. Ryń. które pro pretio fisci wzięte będą.

Życzący sobie takowej arendy zechcą się na dniu 8 maja 1798 roku, do której licytacji także dzieńznaczony jest w Promnickiej kancelaryi z wadium, czyli zaręcznym, które czwartą część każdej ceny fiskalnej importuię o godzinie 9 z rana znajdować.

Co się zażyteczy kontraktowych obrębów o takowych każdemu wolno się będzie w tutejszym Promnickim urzędzie dowiedzieć.

Żydzi od aready młynow całkiem się wyłączaia. W Promniku dnia 16 Marca 1798 roku.

Od Prefektury J. C. K. M. dobr kameralnych Złoty czyni się każdemu wiadomo, iż na dniu 1 miesiąca czerwca roku ter. o godzinie 9tej przed południem będzie licytacja dziesięciny wytyczney do tychże dobr należącey, która więcej dającemu na rok terażniejszy przedana będzie.

Na pretium fisci wyznacza się.

Wsi Krobielec	.	.	.	56 zł. ryń. 30 kr.
Bukowy	.	.	.	150
Radoszki	.	.	.	277 45
Wyszadłow	.	.	.	180 45

Oczinek	:	:	:	241	-	30
Kityczanów	:	:	:	155	-	
Matyc	:	:	:	187	-	30
Skrzyn	:	:	:	397	-	30
Dobroczye	:	:	:	130	-	30
Gołombiów	:	:	:	126	-	

K o b y s o b i e ż y c z y ł z w y ż w y r a ż o n ą d z i e s i ę c z y n ą k u p i ć , p o w i n i e n b ę d z i e r o t ą c z ę ś c i w y r a ż o n y s u m m y p r z e d l i c y t a c y ą z ł o ż y ć ; b e z z ł o ż e n i a z a ś t e y k w o t y n i k t d o l i c y t o w a n i a p r z y p u s z c z o n y n i e b ę d z i e .

O i n n y c h k o n a d c y c h m o ż n a k a ż d e g o c z a s u w k a n c e l l a r y i Z ł o c k i e y p o w z i ą ś w i a d o m o ś c .

W Złocie dnia 11 Marca 1798.

P o d a j e s i ę d o p o w s z e c h a c y w i a d o m o ś c i , i ż n a Z w i e r z y n c u w p a ł a c u s u b N r o . 286 a a p r y i ś d Ź m i ą s i ę W i e l k a n o c n e ś w i ę t a p r z e z l a t o r . t . d l a p a ń s t w t a m ż e o g r o d i e d e n p u s z c z a s i ę w d z i e r z ą w ę , g d z i e o r a z g d y b y k t o z e c h c i ą ł (p o d ł u g u p o d o b a n i a) t a m ż e t a k ż e s z y n k z z y s k i e m b y z a ł o ż y ć m o g ł .

R e s p e c t i v e W . J m c P a n o w i e , k t ó r z y b y z e c h c i e l i n a b y d Ź t a k o w e y a r ę d y , z e c h c ą n a K . g ł o w n y m r y n k u w s k ł e p i e o d p a r o ż n i e y k a m i e n i c y s u b N r o . 355 , z e s z e w s k i e y u l i c y w h o d z ą c e y , s i ę u w i a d o m i ć ; o r a z s i ę p r z y t y m i s z c z e n i n i e y s z y m w i a d o m o c z y n i , i ż t a m ż e c e g i ę ł p a l o n y c h w i e l k i e g o g a t u n k u , t a k ż e i ś w i ę z o p r z e p a l o n e g o , i a k o g a s z o n e g o w a p n a , z a ś l u s z n ą , i p o m i e r n ą c e n ę d o s t a ć m o ż n a .

P o d a j e s i ę p u b l i c z n o ś c i d o w i a d o m o ś c i , i ż z m o c y r e z o l u c y i s ą d u w o y t o w s t e ł a w n i c z e g o m i a s t a J . C . K . A . M o i K a z i m i e r z a n a d n i u 13 m i e s i ą c a m a r c a r o k u 1798 z a s ł e j , b ę d z i e s i ę o d p r a w i ą ł a l i c y t a c y a k a m i e n i c y S t r a Ź o w s k i e y w m i ę ś c i e t y m ż e K a z i m i e r z u s t o i ą c e y N r e m 122 o z n a c z o n e y k i ń c e y p r e t i u m c z y l i w a r t o ś c p r z e z t a x a t o r o w m i e y s k i c h u ł o ż o n ą w y p o s i s u m m ą z ł . P o ł . 49276 g r o . z o a t o w R a t u s z u m i a s t a r z e c z o n e g o K a z i m i e r z a z r a n a o g o d z i n i e d z i e w i ą t e y p r z e d p o ł u d n i e m n a d n i u 18 m i ę s i ą c a b l i s k o p r z y s z ł e g o k w i e t n i a r o k u 1798 . Ż y c z ą c y s o b i e t a k o w e y n a b y c i a m a i ę s i ę z n a y d o w a ć w m i e y s c u i c z a s i e i a k o w y ż e y w y z n a c z o n y m .

Z m o c y d e k r e t u C . K . s ą d u s z l a c h e c k i e g o K r a k o w s k i e g o l i c y t a c y a r z e c z y r u c h o m y c h t u d z i e z k o n i i t r z o d y p o n i e g d y u r o d z o n y m P i o t r z e W ł o c k i m p o z o s t a ł y c h , r o k u t e r ą ż n i e y s z e g o , d n i a 3 k w i e t n i a o g o d z i n i e 9 p r z e d p o ł u d n i e m z a c z y n ą ć i n i e p r z e r w a n i e a ż d o s k o ń c z e n i a c i ą g n ą ć s i ę b ę d z i e w d o m u S t a n i ś ł a w a L u b o w i e c k i e g o w m i ę ś c i e K i e p a r z u p o d N r e m 4 .

Koryrowski Komornik Krakowski.

C . K . C s ą d y s z l a c h e c k i e K r a k o w s k i e z a c h o d n i e y g a l i c y i u w i a d o m i ą j a t y m e d k t e m J m c . P . M i c h a ł a T o m i c k i e g o , n i e g d y ś K r z y s z t o f a i A l e x a n d r y z S t r u ł s o w T o m i c k i c h m a ł o n k o w , s y n a , o d l a t p r z e s z ł o i Ź 40 s t u n i e p r z y t o m n e g o , i o k t o r y m , g d z i e b y s i ę z n a y d o w a ł , ż a d n e y n i e m a s z w i a d o m o ś c i : ż e P a n M i c h a ł T o m i c k i p o d d n i e m 15 l u t e g o 1798 R . u s ą d o w t y c h d o p r a s z a ł s i ę , a ż e b y M i c h a ł T o m i c k i z a z m a r ł e g o b y ł o g ł o s z o n y .

S t o s o w n i e p r z e t o d o p r a w a o y w i l n e g o c z ę ś c i I I g i e y § . 264 t g o W y z n a c z a m u s i ę i a k o n i e p r z y t o m n e m u k u r a t o r w o s o b i e a d w o k a t a S t a n i ś ł a w a Ż a r z e c k i e g o , i o n p o z w a n y u p o m i n a s i ę : ż e b y s i ę w p r z e c i ą g u r o k u o d d a t y e d y k t u n i n i e y s z e g o s t a w i ł , o ż y c i u s w o i m i m i e y s c u p r z e b y w a n i a s ą d o m t u t e y s z y m d o n i o ś ł : i a k o t e ż ż e b y k u r a t o r o w i w y z n a c z o n e m u p o t z e b n e o s w e y o s o b i e d a ł u w i a d o m i e n i e , a l b o i n n e g o s o b i e o b r ą ł p a t r o n a i t e g o s ą d o m t y m w y m i e n i ł ; i n a c z e y b o w i e m p o r o k u u p ł y m i o n y m , n a m o c y § . 264 w s p o m n i o n e g o p r a w a , z a z m a r ł e g o o g ł o s z o n y b ę d z i e .

W Krakowie d. 23 lutego 1798.

Pod niebytności JW. Prezesa.

Z Rady C. K. sądow szlachech: Krakows: zachod: Galicyi.
Dnia 3 Stycznia 1798.

N a G r o d z k i e y u l i c y p o d N r e m 229 u I P . J o z e f a J e r z e g o T r a f s l e r a D r u k a r z a i K s i e g a r z a z n a y d u i ę s i ę d o s p r z e d a n i a p r z e d n i S p i r y t u s m y d l a n y : f l a s z e c z k a p o ł k w a r t o w a p o z ł . p o ł . 4 k w a t e r k e w a p o z ł . 2 , p o ł k w a r t o w a p o z ł . 2 o c i e r k w a r t o w a p o g r o . 15 .